

Kielce, dnia 12.02.2024 r.

WK.60.23.2023

Pan Ryszard Zych

Burmistrz Miasta i Gminy
Stopnica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ przeprowadziła w okresie od dnia 22 sierpnia do dnia 13 października 2023 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Stopnica kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Stopnica** za 2022 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 14 grudnia 2023 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Stopnica. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 1.** Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont urzędu oraz budżetu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
  - a)** zakup wartości niematerialnych i prawnych na łączną kwotę 41.199,27 zł ujęto w ewidencji księgowej Urzędu zapisem: Wn 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” i Ma 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”, co w konsekwencji spowodowało ujęcie zwiększenia wartości niematerialnych i prawnych zapisem: Wn 020 „Wartości niematerialne i prawne” i Ma 080, pomimo iż te składniki aktywów nie stanowią środków trwałych w budowie zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 16 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości².
  - b)** należności z tytułu czynszu dzierżawy wg klasyfikacji 70005 §0750 w kwocie 88.064,30 zł ujmowano na stronie Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne”, zamiast konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.

Nieprawidłowości naruszają zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych,

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.

2. W 2022 roku sprawozdania finansowe, sprawozdania budżetowe, sprawozdania z operacji finansowych były podpisywane przez Z-cę Skarbnika, Inspektora ds. księgowości oraz Inspektora ds. księgowości budżetowej, zamiast przez Skarbnika (Głównego księgowego), co narusza § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴, § 33 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. oraz przepisy art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia o finansach publicznych⁵.
3. W Zestawieniu zmian w funduszu jednostki według stanu na dzień 31.12.2022 r. w kolumnie „Stan na koniec roku” w poz. I.2.4. „Dotacje i środki na inwestycje” wykazano kwotę 6.339.822,38 zł, pomimo iż z ewidencji księgowej konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” oraz rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych Urzędu za okres od początku roku do 31.12.2022 r. wynika, że faktyczna kwota wydatków poniesionych w 2022 roku na inwestycje wyniosła 6.558.421,67 zł (§§ 605 i 606), zatem kwota ujęta w poz. I.2.4 nie powinna być niższa niż suma wymienionych wydatków. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z § 23 ust. 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
4. W zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdań budżetowych stwierdzono:
  - a) w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych (korekta nr 4 z dnia 10.03.2023 r.) w kolumnie 7 „wydatki wykonane” wykazano:
    - w dziale 700 rozdziale 70005 § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” kwotę 13.456,76 zł, pomimo, że z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 130 wynika, że wydatki wykonane w powyższej podziałce wyniosły kwotę 10.791,34 zł - różnica stanowi kwotę 2.665,42 zł,
    - w dziale 700 rozdziale 70005 § 4260 „Zakup energii” kwotę 24.341,98 zł, pomimo że z ewidencji księgowej prowadzonej do konta 130 wynika, że wydatki wykonane w powyższej podziałce wyniosły kwotę 27.007,40 zł - różnica stanowi kwotę 2.665,42 zł.Powyższe narusza § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w związku z § 8 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia
  - b) w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego na koniec 2022 roku w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazano kwotę 16.295.728,80 zł, która jest niezgodna z saldem konta 133 (strona Wn) „Rachunek bieżący budżetu” i bankowymi potwierdzeniami sald na dzień 31.12.2022 r., które wyniosło 16.294.627,67 zł.
Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

5. W sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za 2022 rok w wierszu N3 „gotówka i depozyty” poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazana została kwota 15.740.092,14 zł, zamiast kwoty 15.795.747,82 zł ustalonej w następujący sposób:

saldo konta 133	Rachunek bieżący budżetu	+ 16.294.627,67 zł
saldo konta 141	Środki pieniężne w drodze	+ 26.279,02 zł
saldo konta 224-002-03	Rozrachunki budżetu - ŚUW - Dotacje	- 66.292,87 zł
saldo konta 224-004-28	Rozrachunki budżetu – Udziały z US	+ 906,00 zł
saldo konta 909-01	Rozliczenia międzyokresowe - subwencja oświatowa	- 459.772,00 zł
Razem		15.795.747,82 zł

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 w związku z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶ oraz § 13 ust. 1 pkt 4 lit. a) oraz § 14 pkt 7 i 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.

6. Dochody z tytułu sprzedaży nieruchomości gruntowej oznaczonej jako działka nr 175/1 w kwocie 1.207,15 zł zaklasyfikowano do § 0870 „Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych”, zamiast do § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”, co narusza zasady klasyfikacji paragrafów dochodów określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁷.
7. W sprawozdaniu Rb-Z na koniec IV kwartału 2022 (korekta nr 2) sporządzonym w dniu 16.02.2023 r. wykazano zobowiązania wymagalne w łącznej kwocie 20.465,46 zł, które powstały w związku z nieterminowym zwrotem wadium oraz nieterminowym przekazaniem do Świętokrzyskiej Izby Rolniczej w Kielcach 2% odpisu wynikającego z rozliczenia IV raty podatku rolnego. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.

II. W zakresie realizacji budżetu:

1. Zwrotu wadium wniesionego w pieniądzu przez uczestników postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Stopnica i PSZOK oraz odpadów z nieruchomości Gminy Stopnica w 2023 r.” dokonano w terminie 48 dni zamiast maksymalnie 7 dni od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego. Nieprawidłowość narusza art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁸.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm., dalej do rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

2. Kontrola sprzedaży w 2022 roku w trybie ustnego przetargu nieograniczonego nieruchomości gruntowej wykazała następujące nieprawidłowości:
- nabywcę nieruchomości obciążono kosztem sporządzenia operatu szacunkowego w kwocie 500,00 zł, co narusza art. 25 ust. 1 i 2, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami⁹;
  - w informacji o wyniku przetargu nie zawarto danych o miejscu oraz rodzaju przeprowadzonego przetargu, liczbie osób dopuszczonych i niedopuszczonych do uczestniczenia w przetargu oraz cenie wywoławczej nieruchomości, co narusza § 12 ust. 1 pkt 1 i 3-4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości¹⁰;
  - w zawiadomieniu nabywcy o miejscu i terminie zawarcia umowy wyznaczono termin jej zawarcia krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Ponadto nie zamieszczono informacji o uprawnieniu organizatora do odstąpienia od zawarcia umowy oraz zatrzymania wpłaconego wadium, jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i w terminie podanych w zawiadomieniu. Powyższe narusza art. 41 ust. 1 i ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz, jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu, jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

---

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 344 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami,

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2213, dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. W księgach rachunkowych budżetu i Urzędu ujmować rzetelnie operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w tym:
  - nie ujmować na koncie 080 „Środki trwałe w budowie” operacji związanych z zakupem wartości niematerialnych i prawnych, a zakup wartości niematerialnych i prawnych ujmować bezpośrednio na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne”,
  - przypis należności z tytułu czynszu dzierżawy ujmować na stronie Ma konta 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”.
2. Przestrzegać obowiązku podpisywania sprawozdań finansowych, budżetowych oraz z operacji finansowych przez Skarbnika (Głównego księgowego) zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, § 33 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w związku z art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
3. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, wykazywać w sprawozdaniu finansowym Zestawienie zmian w funduszu jednostki zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania stanowiącym zał. nr 11 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, stosownie do § 23 ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
4. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 4 ust. 1 pkt 1 w związku z § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w tym:
  - a) w sprawozdaniu Rb-28S w kolumnie „Wydatki wykonane” wykazywać zrealizowane wydatki na podstawie danych księgowości analitycznej do rachunku bieżącego, stosownie do § 8 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia,
  - b) w sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2022 roku w poz. „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać stan środków na rachunku budżetu na podstawie dowodów bankowych, zgodnych z zapisami w księgowości banku, stosownie do § 20 ust. 1 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych budżetów jednostek samorządu

terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości,

- c) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych w wierszu N3.2 „depozyty na żądanie” wykazywać dane ustalone zgodnie z § 13 ust. 1 pkt 4 i § 14 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
5. Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
  6. Wydatków publicznych dokonywać w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, stosownie do przepisów art. 44 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.
  7. Zwrotu wadium dokonywać niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy sprawie zamówienia publicznego, stosownie w art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych.
  8. Dokonując sprzedaży nieruchomości w trybie ustnego przetargu nieograniczonego przestrzegać następujących wymogów:
    - nie obciążać nabywców nieruchomości kosztami ich wyceny, stosownie do art. 25 ust. 1 i ust. 2, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami;
    - w informacji o wyniku przetargu zawierać dane określone w § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości;
    - nabywców nieruchomości zawiadamiać o miejscu i terminie zawarcia umowy w sposób określony w art. 41 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Damian Grzelka

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)

Do wiadomości:

Rada Miejska w Stopnicy